

XVI. ЕПТИМІЇ (ПОКУТИ).

1. Коли хто здоровий на тілі занедбає молитви і науки псалмів, оправдуючись оправданнями в гріхах (Пс. 140, 4), нехай буде відлучений або нехай постить один тиждень.

2. Коли хто напіннений з любов'ю за прогріх не прийме упімнення та не попросить з покаянням прощення усього, в чому прогрішився, і такий нехай буде відлучений тиждень.

3. Коли хто знає чийсь гріх і не намагається поправити його, ані не наминає в мирі з любов'ю у Христі, але гнівливо, неначеби радніше вивищав себе над брата, ніж хотівби його вилічити, нехай буде відлучений разом з обжалованим у грісі два тижні, бо наминав як ворог, а не як брат.

4. Коли хто образливо спротивиться порученню брата, яке може сповнити, та не послухає його з повною радістю у Христі, нехай буде відлучений тиждень за власну волю.

5. Коли хто пустословить або блазнує, не заховуючи з страхом і трепетом науки блаженного Апостола і св. Євангелій, нехай і він буде відлучений тиждень.

6. Коли хто крім „так“ і „ні“ присягався, нехай і він буде відлучений тиждень.

7. Коли хто знає про чий гріх і образливо картає його, немов щоби його виявити, і той нехай буде відлучений тиждень, як немилосерний, що радується з чужої біди.

8. Коли хто знає про чий гріх і бачить байдужність другого, що не перепрошує Бога скрушеним серцем і обильними сльозами, нехай упімне його і наклонює до покути й поправи. А коли не вважаючи на те (напіннений) занедбає своє спасення, нехай буде зовсім відділений від спільности життя, бо малий квас заквашує усю діжку, як каже св. муж (Галат. 5, 9).

9. Коли хто виходить без конечної потреби і безцільно

вештається, нехай такий буде відлучений, щоби дома відпочали його ноги, як є написано (Притч. 7, 11).

10. Коли хто без причини гнівається і зараз не перепросить брата, якому зробив прикрість, щоби йому відпустив провину, якою проти нього прогрішився, нехай буде відлучений тиждень.

11. Коли кого брат образив, а ображений і на просьбу усієї братії не відпускає йому гріха та не памятає на слова: „Нехай відпускає жаль, який до кого має, як і Христос відпустив“ (Колос. 3, 13), такий нехай буде також відлучений тиждень.

12. Коли хто вийде з монастиря без благословення і невідпущений архимандритом з молитвою, нехай буде без Причастя (нехай буде поза суспільністю братів¹⁾).

13. Коли хто набуде що в монастирі або поза монастирем, нехай буде без Причастя.

14. Коли хто злучиться з іншими, щоби вийти з монастиря для сповнення якого злого діла, нехай буде без Причастя.

15. Коли хто з настоятелів спалень знайде брата, що чинить заколот або розмовляє в спальні, а не викине його з хору, нехай і сам буде без благословення.

16. Коли хто мав за кару лишитися без благословення і з легковаження не оправдається та візьме благословення, нехай буде відлучений.

17. Коли хто без дозволу архимандрита бере собі або кому другому щось у трапезі, нехай буде без благословення.

18. Коли хто без каптура працює денебудь, нехай буде без благословення.

19. Коли хто розмовляє з гостем або своїм без дозволу архимандрита окрім тих, що їм це поручено, нехай буде без благословення.

20. Коли хто візьме що від брата і укріє, нехай буде без благословення.

21. Коли хто, не маючи покути, їсть, не взявши благословення, нехай буде відлучений.

¹⁾ ἀκοινωνητος — без κοινωνία — без участі в Причастю або у спільности. Пор. покуту 31.

22. Коли хто в свою чергу не візьме благословення, нехай останеться без благословення, а коли з якоїсь причини спізнився, нехай оправдається.

23. Коли хто в ночі знайдеться з іншими на окремій місці або буде міняти місця спання без дозволу настоятелів, нехай буде відлучений.

24. Коли хто без дозволу вмішується в інше діло, нехай останеться без благословення.

25. Коли хто міняє що з ким або позичає без дозволу архимандрита, нехай останеться без благословення.

26. Коли хто вечером по Отченашу з іншими розмовляє, нехай буде відлучений.

27. Коли хто здоровий спить поза спальнею, нехай буде від інших відлучений.

28. Коли хто при їді в трапезі плете дурниці, нехай буде приневолений молитись.

29. Коли хто мав остатися без благословення і з жалю картає того, що його картав, і противиться і не приймає (його упімнень), нехай буде відлучений. А коли каже, що несправедливо його картали, нехай виявить архимандритови причину і нехай прийме його рішення.

30. Коли хто ображений на другого, злегковажить його і не примириться з ним перед Службою, а не скаже причини архимандритови або настоятелеви спалень, нехай буде відлучений.

31. Коли хто в день (жертви) приношення здержується від Причастя, нехай буде без благословення.

32. Коли хто спорить про св. Письмо, нехай останеться без благословення. А коли не вважаючи на напімнення, в тім прогрісі треває, нехай буде відлучений, як непослушний і впертий.

33. Коли хто пере свою одежу або чужу без дозволу, нехай останеться без благословення.

34. Як хто не прийде до стола, а не скаже причини, нехай лишиться без обіду.

35. Коли хто що згубить, а не найшовши, не скаже архимандритови, нехай лишиться без благословення.

36. Коли двох буде мати із собою частіші і ближчі

зносини, а напімнені не розлучаться, нехай будуть відлучені, доки не поправляться.

37. Коли хто вечером спізниться на Отче наш без причини, нехай стоїть на молитві, доки всі не заснуть.

38. Коли хто в часі Причастя, ображений на брата, не дасть йому мира, нехай буде відлучений.

39. Коли хто усуне брата від порядку Служби окрім тих, що їм це поручене, нехай буде без благословення.

40. Коли хто знає, що брат хоче покинути монастир, і не донесе архимандритови або настоятелям, нехай буде відлучений.

41. Коли хто встав від трапези без дозволу архимандрита, нехай стоїть на молитві аж до Утрени.

42. Коли хто по Причастю вийде із Служби, заки всі взяли благословення, окрім людської потреби, нехай їсть окремо.

43. Коли хто причинився до позбавлення другого благословення, нехай і сам лишиться без благословення.

44. Коли хто говорить по келіях окрім тих, що там мешкають, або настоятелів, нехай лишиться без благословення.

45. Коли хто блазнує або пустословить, нехай буде без благословення.

46. Коли хто злословить другому або слухає злословя без упімнення, а не донесе архимандритови, нехай буде разом із тамтим відлучений.

47. Коли хто говорить в огороді з другим або повторяє там псалми або спить окрім працюючих і настоятелів, нехай буде без благословення.

48. Коли хто вийде до фірти без дозволу настоятеля, нехай лишиться без благословення; а коли вийде до сторожі, нехай буде відлучений.

49. Коли хто дасть що або прийме на світі без дозволу архимандрита, нехай буде відлучений.

50. Коли хто вийде напроти гостя і розмовляє з ним окрім назначеного на те, нехай буде без благословення.

51. Коли хто докучає архимандритови під покривкою щоденної служби окрім келярія і седмичника, нехай лишиться без благословення, щоби при кожній службі седмичник

і кому справа поручена ревно дбали про всі потреби, щоби не впали в засуд недбальства.

52. Коли хто не в пору піде до кухні або до комори окрім призначених на те і наставників порядку, нехай лишиться без благословення.

53. Коли хто розворушений другим гнівається в часі Служби чи читання, нехай буде відлучений.

54. Коли хто без причини по візитації, що наступає по Утрені, увійде в нозокомію окрім настоятелів і тих, що їм це поручене, нехай лишиться без благословення.

55. Коли хто без дозволу нозокома увійде до нозокомії і там спічне, нехай лишиться без благословення; а коли є нездоровий або хорує, нехай це передосім скаже нозокомови.

56. Коли хто з хорих змінє місце спання без дозволу нозокома, нехай буде відлучений.

57. Коли хто призначений до служби в нозокомії дає що їсти братови без дозволу нозокома, нехай лишиться без благословення.

58. Коли хто з хорих міняє щось без дозволу нозокома або когось з usługуючих, нехай лишиться без благословення.

59. Коли хто окрім архимандрита пише до когось або приймає письма, нехай буде відлучений.

60. Коли хто посилає кому дарунок або приймає що без дозволу архимандрита, нехай буде без благословення.

XVII. ПОКУТИ (ЕПТИМІЇ) ДЛЯ ІНОКИНЬ.

1. Та, що клялася якоюнебудь клятвою, нехай буде відлучена два тижні.

2. Та, що злословила одній із старших, яким поручено порядки в монастирі, нехай буде відлучена один тиждень.

3. Та, що тайком говорить щось проти неприсутньої сестри, щоби її знеславити, нехай буде відлучена тиждень.

4. Та, що якимбудь способом другу образить, нехай буде відлучена тиждень.

5. Та, що говорилаб потайки, хоч не є старшою, призначеною на службу, нехай буде відлучена тиждень.

6. Та, що без кінцевої потреби не в пору своє слово вмішає і пустословить, нехай буде відлучена тиждень.

7. Та, що блазнує і неприлично сміється, нехай буде відлучена тиждень.

8. Та, що при службі і з потреби говорить до другої, але з криком і зухвало, нехай буде відлучена тиждень.

9. Та, що боронить засудженої за якийсь проступок тими, що їм повірений заряд і порядок, нехай буде відлучена з тою, що її боронить, два тижні.

10. Та, що говорить з тими, які приходять із світа, заки одержала дозвіл від настоятельки, нехай буде відлучена тиждень.

11. Та, що роптає за тісноту потрібних річей або за труд у праці, нехай буде відлучена тиждень.

12. Та, що противиться приказови старших, нехай буде відлучена тиждень.

13. Та, що з легковаженням, а не в спокою і з мовчанням сповняє приказ, нехай буде відлучена тиждень.

14. Та, що хотілаби гарно убиратися, нехай буде по першій або другій нап'ямненню скартана в присутности духовного отця.

15. Та, що без дозволу старших піде до матери або сестри, нехай буде відлучена тиждень.

16. Та, що з образою сестри із злими знаками завертає очі, нехай буде відлучена тиждень.

17. Та, що по відпусті Причастя із світською женщиною говорить, нехай буде відлучена два тижні.

18. Та, що з роботи до роботи приходить без дозволу старших, нехай буде відлучена тиждень.

19. Та, що не приймає покути або противиться або роптає і не спостерігає своєї користи в уп'ямненню, нехай буде відлучена два тижні.